

Berba

Čokot pun je zrelog grožđa
brente sad su vrhom pune,
užurbano čeljad radi
dječurlija brk svoj sladi.

U bačvama mošt se pjeni
pipe stalno škripom škripe,
berač briše znojno čelo-
u klijeti je baš veselo.

Lidvina Luketa

Uz slijedeće riječi navedi njihovo značenje:

čokot -stabljika vinove loze, trs
brenta -posuda za branje grožđa
čeljad -ljudi
mošt -mlado vino
klijet -kućica za spremanje vina u vinogradu

berba = _____

čokot = _____

brenta = _____

užurbano = _____

čeljad = _____

mošt = _____

pipa = _____

klijet = _____

1. Gdje se događa berba?

2. Prepiši stihove koji kažu da je grožđe bogato rodilo.

3. Čime dječurlija brk svoj sladi?

4. Što znači sladiti brk:

a) namazati usta sokom od grožđa

b) namazati usne šećerom

c) jesti puno i zadovoljno

5. Prepiši stih iz druge kitice koji kaže da je berba težak posao:

Moja domovina

Moja je domovina
moj dom.

I u njemu mama,tata
djed i baka.

Moja su domovina
moja dva brata
i seka.

Moja je domovina obližnja rijeka,
rijeka Sava
i trava
i bijeli vitki most.

Moja je domovina sve što volim,
a volim sve
što mene voli.

Dom-mjesto(kuća,stan)
gdie živi moja obitelji

Zavičaj-mjesto,kraj u kojem sam
rođen/rođena ili živim

Domovina-zemlja u kojoj
sam rođen,živim i koju volim

Milan Taritaš

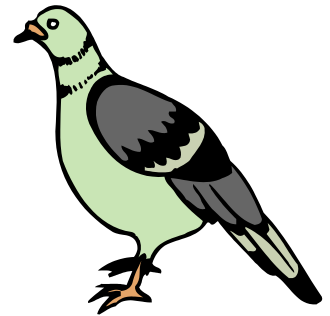
Pročitaj pjesmu i odgovori na pitanja.

1. Tko živi u pjesnikovu domu? _____
2. Što se nalazi u blizini doma? _____
3. Mjesto ili kraj u kojem sam rođen/rođena ili živim je moj _____.
4. Zemlja u kojoj sam rođen/rođena i koju volim je moja _____.
5. Moja domovina se zove _____.
6. Naš novac se zove _____.
7. Naš jezik se zove _____ jezik .
8. Zagreb je _____ grad naše domovine.
9. Boje naše zastave su : _____, _____ i _____.
10. Pjesmu je napisao _____.

Golub i pčela

Pošla pčela na potok da se napije vode. Sletjela je na kamen i počela piti. Omakla se s kamena, pala u vodu i počela se gušiti. To je vidio golub s grane. Otkinuo je kljunom jedan list s drveta i bacio ga pčeli. Pčela se popela na list, krila su joj se osušila i ona je odletjela.

Drugog dana došao je lovac u šumu. Opazio goluba na grani pa nanišanio puškom na njega. Vidjela to pčela i sletjela lovcu na ruku. Bojeći se da ga pčela ne ujede, lovac je mahnuo rukom, a golub je odletio.



Navedi **likove** u ovoj priči: _____

Što **se dogodilo** pčeli? _____

Prepiši rečenicu u kojoj se govori kako je golub pomogao pčeli. _____

Kako se pčela **spasila**? _____

Tko je **zaprijetio** golubu? _____

Što je **učinila** pčela kad je vidila da je golub u opasnosti? _____

Zašto je lovac **mahnuo rukom**? _____

Navedi **životinjske likove** u priči: _____

Tko je pomogao **pčeli**? _____

Tko je pomogao **golubu**? _____

Tko **je zaprijetio** golubu? _____

Ova priča donosi nam pouku za ponašanje u životu. Razmisli koja je pouka ove priče od sljedeće tri (zaokruži točan odgovor):

- Ne hodaj kraj potoka jer se možeš utopiti.
- Pomozi drugome pa će i on pomoći tebi.
- Ne diraj pčelu jer će te ubosti.

IME I PREZIME: _____

Igla i konac

U ladici šivaćeg stroja prepiru se igla i konac.

-Tanka si, sitna i nikakva - zajedljivo govori konac.

-Da, ali sam čvrsta.

-Nisi ni čvrsta. Kad bi te savijali kao mene, slomila bi se u sitne komadiće. Pogledaj mene! Dug sam, savitljiv i čvrst.

Bez mene ljudi nikad ne bi imali odjela. Bez mene ne bi bilo ni tkanine.

A ti, što ti vrijediš?

-Pa, i ne vrijedim baš puno, kad kroz život vodim takve kao što si ti.

Vladimir Halovanić



Tko se u priči prepire?

Gdje se nalaze igla i konac?

Prepiru se zbog toga tko je od njih dvoje:

a) prvi b) čvrst c) malen

Tko ima pravo?

a) konac b) igla c) oboje

Obrazloži zašto je njihova prepirka besmislena?

Koji je znak na kraju većine rečenica u tekstu Igla i konac?

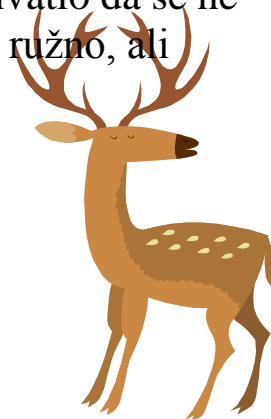
a) točka b) upitnik c) uskličnik

Prepiši jednu rečenicu kojoj je na kraju točka.

Prepiši jednu upitnu rečenicu.

JELEN

Jelen je ožednio. Otišao je na potok da se napije vode. U vodi je ugledao svoj lik. Ponosio se svojim rogovima i tijelom, a zastidio se svojih nogu. Iz daljine je začuo lavež pasa. Pobjegao je u šumu. Brzo je trčao pa su mu rogovi zapeli za granje. Na kraju je shvatio da se ne treba ponositi samo onim što je lijepo, već i onim što je ružno, ali korisno. Ali tada je već bilo kasno.



Odgovori na slijedeća pitanja. Odgovore ćeš naći u ovom tekstu.

1. Tko je ožednio? _____
2. Kamo je otišao jelen? _____
3. Što je ugledao u vodi? _____
4. Čime se jelen ponosio? _____
5. Čega se zastidio? _____
6. Što je čuo iz daljine? _____
7. Kamo je pobjegao? _____
8. Što mu se dogodilo u šumi? _____
9. Što je na kraju shvatio? _____
10. Što misliš, kako je jelen završio? _____

Ime :

LAV I LISICA

Ostarijeli lav, nemoćan da hranu pribavlja svojom snagom, odluči to učiniti lukavstvom, pa se povuče u špilju. Ispruži se tamo i započne se pretvarati da je bolestan. Sve životinje koje su došle u pohode u njegovu špilju hvatao je i pojeo. Jednog dana, kad je lav već mnogo zvjeradi uništio, dođe u pohode i lisica. No ona je otkrila njegovo lukavstvo. Stoga se zaustavi podalje od špilje i upita: - Kako se osjećaš lave ?

Lav odvratil: - Loše, vrlo loše. No zašto me to pitaš iz daljine? Zašto ne udeš u moju špilju?

Lisica se još malo odmakne i reče: - E moj lave, ja bih ušla da ne vidim tragove mnogih koji su ušli, a nijednog koji je izišao.

Ako si dobro pročitao – odgovori na slijedeća pitanja:

1. Likovi ove priče su : _____

2. Pronađi dvije riječi iz teksta koje govore kakav je lav.

Lav je _____.

3. Dopuni rečenicu (prvo je pronajdi u tekstu, a onda dopuni)

sve životinje koje su _____.

4. Doći u pohode znači _____.

5. Zašto se lav odlučio na ovaj lukavi postupak?

_____.

6. koji bi lik u tekstu mogao reći: Tragovi mi govore da ti nisi bolestan, već da su životinje mrtve? _____

7. Tko je lukaviji? a) lav b) lisica

8. Biti podalje od nekoga znači:

a) biti udaljan od nekog dva sata

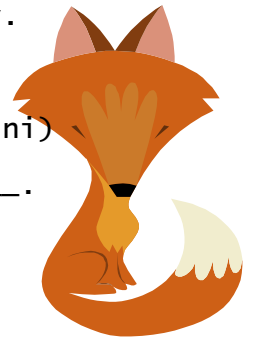
b) biti udaljan jako daleko, ali da se čujete kad govarate ako se derete

c) malo se udaljiti da se dobro vidite i čujete

9. Napiši riječ istog ili sličnog značenja:

nemoćan - _____ , pribaviti - _____

10. Nacrtaj što ti se dopalo u priči.



MORAŠ

Nestašna vještica domogla se glavnog čarobnog štapića i silno je željela dodvoriti se njime djeci. Iz svojega, nikome poznata, šumskog dvorca, mrmljajući čarobne riječi, u trenu je ukinula svako »MORAŠ«. Tako više nije postojalo: MORAŠ napisati zadaću, MORAŠ vježbati tablicu množenja, MORAŠ naučiti pjesmicu napamet, MORAŠ oprati ruke, MORAŠ ovo i MORAŠ ono...

Nestašna vještica bacila je svoju čaroliju na Ninu. Tako se Nina silno iznenadila kada je učiteljica sljedeći dan kazala: - Djeco, napišite zadaću iz prirode! Svi osim Nine, Nina ne mora!

Imate tjedan dana da uvježbate tablicu! Naravno, svi osim Nine, Nina ne mora. Sada su svi učenici već zavidno gledali Ninu. Da stvar bude gora, veliku pjesmicu iz čitanke morali su do petka naučiti napamet. Dakako, svi osim Nine, Nina ništa ne mora!

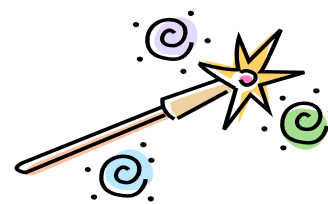
Nininu čuđenju nije bilo kraja kada se nakon nastave vratila kući. Prvi put, otkako pamti, baka nije izrekla onu svoju čuvenu rečenicu: Ah, došla si, zlato! Požuri jer ručak je na stolu i ne zaboravi oprati ruke!

I Nina se ulijenila. Nije napisala zadaću, nije naučila tablicu množenja, nije znala pjesmicu, a ruke su je već svrbjele od nečistoće. Bila je oslobođena svih obaveza, ništa više nije morala, pa ipak, osjećala se nekako isključenom, osjećala se nezalicom i osjećala se prljavicom. Pa reče sama sebi: - Ne MORAM, ali HOĆU!- i baci se na posao.

U međuvremenu nestašna je vještica uhvaćena u nestašluku. Glavna joj je vještica kazala:

-Ti se MORAŠ naučiti obuzdavati, MORAŠ još mnogo učiti, želiš li postati dobrom vješticom i iznad svega, MORAŠ shvatiti kako je od svake čarolije jači zdravi razum!

Odgovori na pitanja:



1. Gdje nestašna vještica stanuje? _____.
2. Koju je riječ ukinuo vještčin čarobni štapić? _____.
3. Na koga je nestašna vještica bacila svoju čaroliju? _____.
4. Zašto se Nina iznenadila na satu prirode? _____.
5. Što Nina nije morala raditi kod kuće? _____.

NAJBOLJI PIJETAO

Pijetao pjesmom djecu uspavljuje,
pijetao pjesmom zoru najavljuje.

Ali zašto ponekad usred noći
zazvoni njegova pjesma snena?
Da dijete vidi kako mjesec
spava u krošnji starog klena.

Želim da imam šarenog pijetla
da kukuriječe svakog sata:
kad majka treba mljeko da skuha,
kad po slatkiše da ide tata!

Ali da bi sestra uzela metlu,
morat ću trubu kupiti pijetlu.

Vehbi Kikaj

Odgovori!

1. Prema stihovima iz prve kitice odgovori kad se najčešće čuje pijetlova
pjesma? _____

2. Kada je pijetlova pjesma snena? _____

3. Kakvog pijetla želi dječak? _____

RAZMISLI I ZAOKRUŽI ODGOVOR KOJI SMATRAŠ TOČNIM.

4. Djed ustaje s pijetlovima.

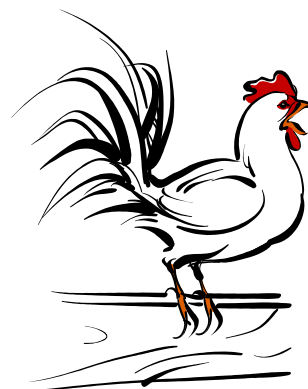
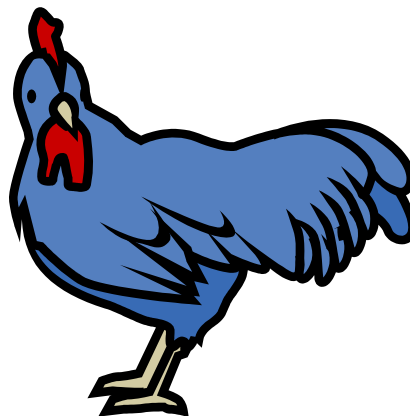
a) u zoru b) kasno c) pred podne c) kad je jutro odmaklo

5. Taj se dječak ponaša kao pijetao.

a) bojažljivo b) nesigurno c) nespretno d) oholo

6. Ivan i Marko se ponašaju kao dva pijetlića.

a) zajedno se igraju b) zajedno pjevaju
c) brzo se i lako potuku d) nikad se ne svađaju



7. Zima prolazi i svaki je dan dulji za pijetlov korak.

a) dan se pomalo produžava

b) dan se ne produžava

c) dani naglo postaju dulji

d) nije sigurno da dani postaju dulji

PROČITAJ ZAGONETKU I POKUŠAJ POGODITI TKO SE U NJOJ KRIJE.

Na glavi mi kruna sjedi
Od mog glasa i noć blijedi.

Kabanica - boja trista
Svila se na njoj blista.

Ja sam _____.

To je _____.



Priča bez naslova

Petar Dolan živio je u prenaseljenom dijelu velikog grada. Njegovi roditelji bili su siromašni.

Sav novac koji je zaslužio prodajući novine davao je njima. Jednog dana ponio je nekoj ženi košaru s trga i dobio od nje deset novčića. Tim novcem mogao je ostvariti svoju veliku želju.

Petar se uvijek želio voziti velikim plavim autobusom preko cijelog grada. Jedva je dočekaao nedjelju, kad nije išao u školu niti prodavao novine.

Napokon je došao i taj dan.

Zaokruži točan odgovor.

1. Gdje je živio Petar?

- a) u selu
- b) u nekom gradiću
- c) u velikom gradu
- d) na otoku

2. Zašto je Petar prodavao novine?

- a) volio je čitati novine
- b) bilo mu je dosadno
- c) da zaradi novac i pomogne roditeljima
- d) to mu je bio školski zadatak

3. Kakvi su bili Petrovi roditelji?

- a) siromašni
- b) bogati
- c) škrti
- d) nemarni

4. Što je Petar učinio u nedjelju?

- a) kupio je igračku
- b) otišao je na izlet automobilom svojih roditelja
- c) dugo se vozio velikim autobusom
- d) prodao je 100 komada novina tog dana

5. Koji je novac Petar potrošio u nedjelju?

- a) onaj koji je našao
- b) koji je zaradio prodajući novine
- c) koji je dobio za učinjenu uslugu
- d) koji mu je dala majka



6. Koje dvije riječi najbolje pokazuju kakav je Petar?

- a) marljiv
- b) rastrošan
- c) skroman
- d) lijep
- e) nerazborit

7. Koji bi naslov najbolje odgovarao ovoj priči:

- a) Petrova želja
- b) Veliki grad
- c) Roditelji
- d) Hrabar dječak
- e) Pustolovina

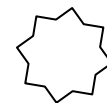
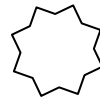
8. Kojoj vrsti pripada ova priča?

- a) basna
- b) bajka
- c) stvarna priča iz života djece
- d) pjesma

Božić je blagdan u mjesecu _____.



Prosinac je po redu _____ mjesec u godini.



Pročitaj pjesmu i odgovori na pitanja!

PROSINAC

Prosinac prosi zrnca za ptice
Prosinac nosi snježne pahuljice
Prosinac odnosi posljednje latice
Prosinac donosi radost u jaslice.

Vesele se ptice svakom zrcu
djeca prvim bijelim pahuljicama
Grančice se kite ledenim zvijezdama
Veselje se rađa u svakom srcu.
Božić je pred nama.

Marela Mimica

1. Što **donosi** prosinac? _____
2. Što **odnosi** prosinac? _____
3. Koje **godišnje doba** dolazi u prosincu? _____
4. Zašto se ptice **vesele zrnima**? _____
5. Čemu se **vesele djeca** ? _____
6. Što su **ledene zvijezde**? _____
7. Čemu se vesele **svi ljudi** ? _____
8. Koliko stihova ima ova pjesma? _____
9. Prepiši **deveti stih** : _____
10. Napiši riječi suprotnog značenja: zima- _____ ; veselje - _____
jutro - _____ ; podne - _____



PAŽLJIVO PROČITAJ PRIČU.



RAZMAŽENI VRAPČIĆ

U gnijezdu pod krovom živjela je vrabica sa svojim sinom vrapčićem.
Kakvo je to dijete bilo!

Vrabica se spremala po hranu, a vrapčić je lepršao na rubu gnijezda i plakao:

- Mama, mama, kamo ćeš? Ostani sa mnom!
- Prestani, vraćam se odmah!
- Ne želim biti sam kod kuće.
- Onda pođi sa mnom - rekla je mama - jer si već dovoljno velik.

Vrapčić je vrisnuo:

- Ali ja ne znam letjeti! Past ću!
- Znaš, znaš - hrabrila ga je vrabica - jer si već velik.
- Ne, ne, mama, ja ne znam letjeti!

Vrabica nije znala što bi. A vrapčić je opet zaplakao:

- Mama, kamo si otišla? Dođi ovamo!

Tako je to išlo iz dana u dan. Vrabica je jedva uspijevala skupiti nekoliko zrna i već bi je natrag potjerao vrapčićev plač i vika.

Jedne noći, kad je vrapčić spavao i čak se i u snu na nešto tužio, mama vrabica počne razmišljati što bi učinila da se vrapčić opameti.

Drugog se jutra vrapčić probudio plačući:

- Mama, gladan sam, mama, gladan sam!

Vrabica je spavala. Vrapčić se derao kao lud. A onda je iznenada umuknuo i gledao preda se.

Tada je mama vrabica otvorila jedno oko i mirno rekla:

- Odleti po doručak!

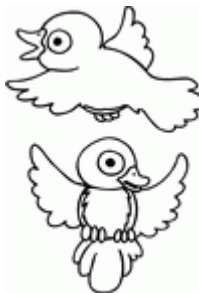
Vrapčić se iznenadio, a zatim povikao:

- Ali ja ne znam letjeti, past ću, bojim se! Mama, mama!

Vrabica nije odgovarala. Tada je vrapčić stupio na rub gnijezda, zažmirio i poletio.

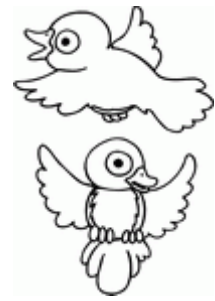
-To je sasvim lako - pomislio je i podigao se još više. Letio je iznad dvorišta i krovova i tražio hranu.

Tada pokraj sebe začuje lepet drugih krila i ugleda mamu. I sve je bilo u redu.



ODGOVORI NA PITANJA!

(Ako nisi siguran/a pročitaj još nekoliko puta.)



1. Gdje živi mama vrabica sa sinom vrapčićem?

2. Što radi vrapčić kad mama ode po hranu?

3. Vrapčić kaže da ne može letjeti s mamom jer _____

4. Mama kaže da vrapčić zna letjeti jer _____

5. Prepiši iz teksta :

Što je drugog jutra čim se probudio, vrapčić plačući povikao?

6. Što je mama mirno rekla vrapčiću? (Prepiši rečenicu.)

7. Što je o svom prvom letu pomislio vrapčić?

8. Tko je vrapčića pratio na njegovom prvom letu?

9. Priča se zove Razmaženi vrapčić:

a) jer je vrapčić veseo i hrabar

b) jer vrapčić neprestano leti iz gnijezda

c) jer mama ne želi da vrapčić poleti

d) jer vrapčić želi da mama čini sve što on hoće.



10. Ponašao li se ti ponekad kao vrapčić? Kada i zašto?



PIŠEM NIJEČNE REČENICE!

Jesne- potvrdne rečenice preoblikuj u niječne. Pazi kako ćeš napisati riječcu ne.

1. Vrapčić želi letjeti s mamom.

2. Drugo jutro mama odlazi po hranu.

3. Vrapčić prestaje plakati.

4. Mama mu odgovara.

5. Vrapčić može čekati.

6. Zato ostaje u gnijezdu.

7. Sada se boji poletjeti.

8. Mama je pokraj njega.
